

دانشگاه فردوسی مشهد

دانشکده کشاورزی

پایان نامه تحصیلی

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

موضوع:

بررسی و مطالعات عوامل موثر بر

صفات اقتصادی گاو گلپایگانی

استاد راهنما:

دکتر فریدون افتخار شاهرودی

استاد مشاور:

دکتر حسن نصیری مقدم

دکتر غلامرضا قربانی

تحقیق و تدوین :

محسن دادار

اسفند ۱۳۷۵

چکیده:

جهت بررسی عوامل محیطی و ژنتیکی موثر بر صفات اقتصادی در گاو گلپایگانی از اطلاعات جمع آوری شده از سه ایستگاه پشتیبانی طی سالهای ۶۹ الی ۷۴ استفاده گردید. در بررسیها انجام شده میانگین حداقل مربعات وزن تولد، وزن از شیرگیری، طول دوره آبستنی، تعداد روزهای غیر آبستنی، فاصله دو زایش متوالی، طول دوره شیردهی و سن اولین زایش در گاو گلپایگانی به ترتیب برابر $۱/۶۶ \pm ۱/۵۴$ کیلوگرم، $۱۴/۶۲ \pm ۶۸/۲$ کیلوگرم، $۳/۲۵ \pm ۲۸/۴۲$ روز، $۳۲/۱۷ \pm ۱۱/۰۲$ روز، $۲۰/۸۷ \pm ۳۸۲$ روز، $۴۸/۳۲ \pm ۱۷۰/۲$ روز، $۳۵/۴۲ \pm ۸۵۶/۳$ روز برآورد شد. بر وزن تولد، اثرات سال و فصل تولد، دوره شیرواری، جنس گوساله و اثر مادر بسیار معنی دار بود. وزن مادر بعد از زایش و طول دوره آبستنی بر وزن تولد معنی دار نبود. نسبت واریانس عوامل سال، فصل، دوره شیرواری، جنس گوساله و اثر مادر به ترتیب ۱۲، ۱۴، ۳، ۱۰ و ۳۴ درصد کل واریانس وزن تولید برآورد شد. بر وزن از شیرگیری اثرات سال دو فصل تولد، جنس گوساله، اثر مادر بسیار معنی دار بود. وزن مادر بعد از زایش در سطح ۵ درصد معنی دار بود. اما اثرات دوره شیرواری و طول دوره آبستنی معنی دار نبود. نسبت واریانس سال، فصل، دوره شیرواری، جنس گوساله، اثر مادر به واریانس کل وزن از شیرگیری به ترتیب ۱۷، ۱۹، ۱، ۲۶، ۲۸ درصد برآورد شد. اثرات سال و فصل زایش، گاو نر، اثر مادر بر طول دوره آبستنی بسیار معنی دار بود. جنس گوساله هم در سطح ۵ درصد معنی دار بود. اما اثر وزن تولد بر طول دوره آبستنی معنی دار نبود. نسبت واریانس هر یک از اثرات گله، سال، فصل، جنس گوساله، گاو نر و اثر مادر در این صفت به ترتیب ۲۴، ۴، ۱۸، ۹، ۸ و ۲۹ درصد برآورد شد. اثر مادر، فصل زایش بر تعداد روزهای غیر آبستنی بسیار معنی دار بود و اثرات سال، سن اولین زایش بصورت

خطی و درجه دوم و گاو نر در سطح ۵ درصد معنی دار بود. بین گله ها نیز تفاوت معنی داری مشاهده نشد. نسبت واریانس اثرات گله، سال فصل، گاو نر و گاو ماده به واریانس کل تعداد روزهای غیر آبستنی به ترتیب ۸، ۵، ۱۹، ۱۰ و ۵۰ درصد برآورد شد. بر طول دوره شیرواری اثرات سال و فصل زایمان، دوره شیرواری، اثر متقابل گله و دوره شیرواری، وزن مادر بعد از زایش، گاو نر و اثر مادر بسیار معنی دار بود. اثر گله در سطح ۵ درصد معنی دار بود. نسبت واریانس اثرات گله، سال، فصل، اثر متقابل گله و دوره شیرواری، گاو نر و اثر مادر به ترتیب ۲، ۲۵، ۸، ۱۰، ۷ و ۳۸ درصد برآورد شد. اثرات سال فصل و اثر مادر بر سن اولین زایش بسیار معنی دار بود. اما اثر گله معنی دار نبود. نسبت واریانس هر یک از اثرات گله، سال، فصل و اثر مادر بر این صفت به ترتیب ۵، ۳۰، ۱۴ و ۳۲ درصد برآورد شد. ارزش ارثی گاوهای نر و ماده با استفاده از روش Blup برآورد گردید و بهترین آنها معرفی شدند.

